

PULS slaget

NR. 10 · JUNI 2004

DANSK SYGEPLEJERÅD, RINGKØBING AMTSKREDS

Uddannelse med nye muligheder

- 3 Leder
- 4 Højere fagligt niveau i uddannelsen
- 6 Bedre tid og mere kvalitet i vejledningen
- 8 Nye sygeplejersker matcher fremtidens behov
- 10 Indsamling af lokale forslag til OK-krav
- 12 At lindre uden at helbrede
- 13 Er du registreret korrekt
- 14 Klip fra fire kongresdage
- 17 Støtte til sygeplejefaglige interessegrupper
- 18 Nyt om navne
- 19 Vigtige datoer
- 20 Hvad kan den nye uddannelse bruges til

PULSslaget

Udgivet af Dansk Sygeplejeråd i Ringkøbing Amt

Redaktion:

Pulsslaget
 Dansk Sygeplejeråd
 Brotorvet 3
 7500 Holstebro
 tlf. 97429700
 e-mail: pulsslaget@dsr.dk
www.dsr.dk/ringkobing

Redaktionsgruppe:

Bodil Carstensen
 (ansvarshavende)
 Anne-Marie Brogård
 Marianne Bjørn

Tekst og Foto:

Journalist Claus Leick og fotojournalist
 Thomas Søndergaard har ansvar for
 tekst og foto.
 De er begge tilknyttet
 Mediegruppen Dixi, Århus.

Tryk og layout:

Schweitzer A/S

Udgivelse:

Pulsslaget udkommer fire gange om
 året, som et gratis medlemsblad til
 medlemmer af Dansk Sygeplejeråd,
 Ringkøbing Amtskreds.

Næste nummer udkommer i
 september måned

Oplag: 3.500

Eftertryk er kun tilladt med tydelig kilde-
 angivelse

Forside:

To studerende fra sygeplejeskolen i
 Holstebro

Artikler og indlæg i Pulsslaget dækker
 ikke nødvendigvis amtsbestyrelsens
 synspunkter.

Bland dig i debatten om serviceniveauet

Det nye Danmark – sådan hedder regeringens forslag til ændringerne i den kommunale og amtskommunale struktur i Danmark. Undertitlen er i øvrigt – en enkel offentlig sektor tæt på borgerne.

Dansk Sygeplejeråd har naturligvis udtalt sig om forslagene. Først i høringsfasen på baggrund af strukturkommissionens betænkning, men også efter regeringens fremlæggelse.

Dansk Sygeplejeråd ser positivt på regeringens forslag om, at der skabes et mere entydigt ansvar for forebyggelse og genoptræning og et større lokalt medansvar for sundhedsvæsenet samt den lovgivning, der skal fastlægge samarbejdet mellem regioner og kommuner.

Uanset at der etableres sygehusregioner med sammenlægning af de eksisterende sygehusstrukturer, så vil de mest radikale ændringer ske i kommunerne.

Regeringens forslag vil skabe en række muligheder i de nye store kommuner. Men det bliver i høj grad op til kommunerne, hvordan den praktiske udformning skal være.

Organiseringen af primærområdet er allerede nu meget forskellig fra kommune til kommune. Vi har kommuner, hvor man har organiseret sig med en ledende sygeplejerske med ansvar for ordningen, medens hjemmesygeplejerskerne i andre kommuner er uden faglig ledelse.

Vi har også kommuner, som forsøger at omlægge hjemmesygeplejerskernes opgaver til andre faggrupper.

Disse forskelle afspejler naturligvis forskelle i det kommunale ambitionsniveau i forhold til den service – den behandling og pleje, som kommunen ønsker at tilbyde borgerne. Disse holdningsforskelle vil selvfølgelig også være til stede i den "nye" kommune.

Selve strukturændringen med sammenlægning af mange kommuner er derfor ikke i sig selv en garanti for, at den faglige bæredygtighed rent faktisk øges eller at der skabes højere faglig kvalitet.

Det er derfor vigtigt, at sygeplejerskerne og deres ledere i kommunerne går aktivt ind i debatten om, hvor serviceniveauet skal lægges i den "nye" kommunes tilbud til borgerne om behandling og pleje.

Det er vigtigt, at strukturændringerne ikke betyder en skævvridning af tilbudene til borgerne, men at borgerne får tryghed og sikkerhed for lige adgang til pleje og behandling. Samtidig må vi arbejde for, at sygeplejen og de sygeplejefaglige ledere sikres et fornuftigt handlerum.

Det er op til os selv at sikre, at beslutningerne ikke bliver truffet uden at vi er hørt.

LEDER

Højere fagligt niveau i uddannelsen

Uddannelsesniveaulet er styrket - hvilket vil gøre fremtidens sygeplejersker bedre til at arbejde analytisk og systematisk. Også for underviserne ved sygeplejerskeuddannelsen har den nye uddannelse betydet faglige udfordringer, forklarer rektor Else Cederdorff

Målet med den nye sygeplejeuddannelse er blandt andet at styrke det faglige indhold i studiet. På den måde skal de studerende gerne blive endnu bedre til at arbejde professionelt.

"Vi skal gerne have højnet det faglige niveau, så de studerende senere - når de er færdiguddannede - er klædt bedre på til at deltage i de sygeplejefaglige beslutningsprocesser. Midlet er en smule mere teori i uddannelsen og frem for alt et sammenhængende uddannelsesforløb", forklarer Else Cederdorff, der er studierektor ved sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro.

Hun fremhæver blandt det styrkede samarbejde med de kliniske undervisningssteder, hvor der i dag bliver fulgt langt bedre op på tingene end tidligere.

"Under hele uddannelsen bliver der lagt vægt på, at de studerende lærer at arbejde både kritisk og analytisk, og at niveaulet i de faglige diskussioner højnes", forklarer Else Cederdorff.

Udfordringer og krav er øget, og forventningen er veluddannede og professionelle færdiguddannede sygeplejersker, der kan fungere kompetent og som har de nødvendige kundskaber, bachelorgrad i sygepleje, for at kunne studere videre på kandidat- eller masterniveau.

Opkvalificerede underviserne

Det nye indhold i sygeplejerskeuddannelsen er ikke blevet skabt blot ved at ændre uddannelsesbekendtgørelsen. Underviserne ved sygeplejerskeuddannelsen har både måttet opkvalificere sig og justere den hidtidige måde at undervise på.

En af de store udfordringer har været, at alle undervisere ved sygeplejerskeuddannelsen har skullet videreudanne sig, således at de reelt har en højere uddannelse end sygeplejeruddannelsen.

"Samtlige undervisere er i de seneste år blevet opkvalificeret til kandidat- eller masterniveau. Det er simpelthen et krav at man som underviser skal have en uddannelse, der ligger niveau højere end den uddannelse, som man underviser i", forklarer Else Cederdorff.

Fordel med CVU-samarbejde

Samtidig med den nye uddannelse er sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro blevet en del af Center for Videregående Uddannelser - cvu vita i Holstebro.

Et samarbejde mellem sygepleje-, pædagog-, fysioterapeut, socialrådgiver- og ergoterapeutuddannelserne.

"For sygeplejerskeuddannelsen har det betydet et spændende nyt og udfordrende samarbejde, hvor vi forventer på bedre vis at kunne løse de mange store og nye opgaver inden for bl.a. internationalisering, IT, e-learning, udvikling og forskning m.m. i et fagligt og tværfagligt samarbejde", forklarer Else Cederdorff.

I den konkrete undervisning er der endnu ikke så meget at spore i forhold til det nye samarbejde, men underviserne fra de forskellige uddannelser forventer blandt andet forbedrede muligheder for at kunne indgå i udviklingsarbejde og projekter fagligt som tværfagligt.

"I cvu vita har vi en fælles udviklingsafdeling som beskæftiger sig med udvikling, efter- og videreuddannelse. Det har givet os nogle helt nye muligheder, som vi ikke havde tidligere, hvor vi var "alene", forklarer Else Cederdorff.

Hun forventer, at samarbejdet med de øvrige uddannelser under cvu vita løbende vil blive styrket og udviklet. "Samarbejdet vil uden tvivl styrke vores faglige og tværfaglige bevidsthed og gøre os i stand til bedre at kunne arbejde udviklingsorienteret".

Sygeplejestuderende Line Kiilerich (th) måler blodtryk på en patient mens klinisk vejleder og sygeplejerske Bergitte Marie Hviid ser til.

Bedre tid og mere kvalitet i vejledningen

Antallet af kliniske vejledere på amtets sygehuse er blevet reduceret kraftigt – til gengæld har de fået mere tid, flere ressourcer, et tættere samarbejde og en faglig opkvalificering. Samlet er de langt bedre rustet

En bedre klinisk vejledning har været et af målene med den nye sygeplejerskeuddannelse, og for Randi Bligaard er der ingen tvivl om at dette mål for længst er nået. Hun er uddannelsessygeplejerske på Holstebro Sygehus og samtidig koordinator for de 29 kliniske vejledere i Ringkjøbing Amt.

"De kliniske vejledere er blevet organiseret på en ny måde, har fået flere ressourcer, bedre efteruddannelse og et tættere samarbejde. Det giver basis for en langt bedre vejledning, men har også stillet nye krav til de kliniske vejledere", forklarer hun.

De hidtidige 55 kliniske vejledere på amtets sygehuse er blevet reduceret til 29, og det overordnede ansvar for den kliniske uddannelse er blevet flyttet fra chefsyge-

plejersken til en klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske for amtets fem sygehuse.

Vejlederne bliver nu i perioder med studerende helt friholdt fra vagtplanerne. De har alle taget første del af diplomuddannelsen (med mulighed for på sigt at tage en hel diplomuddannelse), og er begyndt at arbejde i netværksgrupper med hinanden.

"Vejlederne arbejder i tre forskellige netværksgrupper med fokus på henholdsvis det medicinske område, det kliniske område og kvinder/børn. Der er afsat ressourcer til fire halve erfaringsudvekslingsdage om året. Dertil kommer to hele dage, hvor samtlige vejledere mødes omkring mere tværgående emner", fortæller Randi Bligaard.

Hun oplever de forbedrede forhold for de kliniske vejledere som meget fremmende for lysten til at påtage sig hvervet.

"Funktionen som klinisk vejleder er på en helt anden måde end tidligere blevet attraktiv. Det er ikke længere en sur pligt eller noget som går på omgang mellem de ansatte i afdelingen", forklarer Randi Bligaard.

"I dag er der kun én vejleder i hvert klinisk afsnit eller afdeling, hvor der tidligere typisk var flere. Det gør selvfølgelig vejlederfunktionen mere sårbar i forbindelse med sygdom og orlov. Omvendt er systemet blevet mere fleksibelt, således at vejlederne kan hjælpe og aflaste hinanden på tværs af afsnittene", pointerer Randi Bligaard.

Randi Bligaard er uddannelsessygeplejerske på Holstebro Sygehus og samtidig koordinator for de 29 kliniske vejledere i Ringkjøbing Amt.

Vejledning med nye udfordringer

De forbedrede forhold for de kliniske vejledere skal ses i sammenhæng med de nye udfordringer, som de møder i deres job.

"At vejlederne har taget 1. del af diplomuddannelsen hænger sammen med et krav i bekendtgørelsen om, at man som underviser i CVU skal have en højere uddannelse end den man uddanner de studerende til".

Formålet med at opkvalificere vejlederne skal også ses i sammenhæng med, at de med den nye uddannelse skal sikre et helt andet indhold i uddannelsen, hvor de studerende bliver uddannet på et højere niveau.

"De kliniske vejledere skal hele tiden i deres vejledning medtænke den seneste forskning på området, samt sikre en kobling til det teoretiske. De skal sikre, at de studerende bliver i stand til at arbejde mere undersøgende, opsøgende og forskningsbaseret i deres fremtidige job som sygeplejerske eller hvis de ønsker at tage en videregående uddannelse", siger Randi Bligaard.

Bedre samarbejde med skolen

Også når det gælder samarbejdet mellem de kliniske vejledere og sygeplejerskolen, er der sket en positiv udvikling, som er med til at styrke og forbedre sygeplejerskeuddannelsen

"Vi har fået styrket samarbejdet mellem de kliniske vejledere og underviserne på sygeplejerskolen. Et samarbejde som vil blive udbygget løbende, men som tegner meget positivt", fortæller Randi Bligaard.

Med den nye bekendtgørelse for sygeplejerskeuddannelsen er der krav om, at den praktisk og teoretiske del af uddannelsen skal hænge tæt sammen.

Det nye og tættere samarbejde bliver af de kliniske vejledere oplevet som både inspirerende og fagligt udviklende.

Flere af vejlederne er for eksempel begyndt at være censor på sygeplejerskolen i forbindelse med de studerendes eksamener.

Fakta om klinisk vejledning

§11. Målet med den kliniske undervisning er at skabe sammenhæng mellem teoretisk og praktisk kundskab og derved sikre professionsbaseret og praksisnærhed. Den kliniske undervisning tilrettelægges med progression fra det observerende til det reflekterende og selvstændigt udøvende i forbindelse med træning af grundlæggende kompetencer, således at generelle faglige færdigheder beherskes, og at evnen til samt ansvarlighed for at vurdere og træffe kvalificerede valg opøves.

Stk. 2. Den kliniske undervisning, der udgør 90 ECTS-point, foregår på godkendte kliniske undervisningssteder og tilrettelægges ud fra lokale muligheder og finder sted i sygehusvæsenet og i social- og sundhedsvæsenet uden for sygehusvæsenet. Det påhviler det kliniske undervisningssted at udarbejde en beskrivelse af det kliniske undervisningsforløb. Beskrivelsen skal godkendes af uddannelsesinstitutionen. De studerende har pligt til at deltage i den kliniske undervisning efter regler fastsat i studieordningen.

Stk. 3. Den kliniske undervisning fokuserer på menneskets oplevelser, vilkår og handlinger i relation til sundhed og sygdom, på sygeplejehov, sygeplejedydelser og resultater, på interaktion mellem patient og sygeplejerske, den studerendes egen faglige og personlige udvikling samt på tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

Kilde: Bekendtgørelse om sygeplejerskeuddannelsen

Nye sygeplejersker matcher fremtidens behov

Fremtidens sygeplejersker bliver bedre til at omsætte ny faglig viden til praksis. Og det er netop hvad især kommunerne har behov for, fordi de faglige udfordringer i hjemmeplejen vil vokse i de kommende år, forklarer udviklings- og uddannelseskonsulent i Holstebro Kommune, Bjarne Rose Hjortbak

De nye kvalifikationer og især evnen til at kombinere faglig viden med praksis, passer som fod i hose til de krav, som kommunerne stiller til fremtidens sygeplejersker.

Den kommunale ældrepleje møder et stigende behov for at kunne levere meget specialiserede plejeydelser.

Både fordi den højere levealder betyder, at de ældre ofte lider af andre og mere plejkrævende lidelser end tidligere. Desuden modtager kommunerne ofte patienterne på et tidligere tidspunkt efter en indlæggelse på et sygehus.

"Det betyder, at vi i kommunerne på et helt andet niveau end tidligere, skal kunne løse meget specielle plejeopgaver, men også i langt højere grad være ajour med den nyeste viden og forskning inden for plejen", forklarer Bjarne Rose Hjortbak, der er udviklings- og uddannelseskonsulent i Helseafdelingen i Holstebro Kommune.

"Og her passer de kvalifikationer, som fremtidens sygeplejersker har med sig fra deres uddannelse perfekt i forhold til de udfordringer, som vi står med i kommunerne", tilføjer han.

Han forventer, at nyuddannede sygeplejersker fremover vil være bedre til at holde sig ajour med aktuelt fagligt stof, og især forstår og evner at omsætte den til praksis.

På den måde vil de ældre og plejkrævende borgere hurtigt få gavn af ny forskning.

"Det stiller selvfølgelig også krav til os som arbejdspladser. Jeg regner med, at vi er nødt i højere grad at sikre adgang til faglig litteratur – eksempelvis via internettet. Hvis sygeplejerskerne skal kunne fordybe sig, skal vi selvfølgelig kunne tilbyde de redskaber, som de måtte få behov for", forklarer Bjarne Hjortbak.

Kan yde faglig supervision

Bjarne Hjortbak ser dog også andre gevinster ved den nye sygeplejeuddannelse, som han og kollegerne i landets øvrige kommuner forhåbentlig kommer til at drage stor fordel af.

Det gælder ikke mindst sygeplejerskernes rolle som dem, der kan arbejde tværfagligt og være med til at give hele hjemmeplejen et fagligt løft.

"Sammen med den sundhedsfaglige indsats vil fremtidens hjemmepleje også fordrer, at sygeplejerskerne bliver i stand til at medinddrage socialfaglige aspekter i indsatsen for nogle af de mest skrøbelige borgere, for eksempel hos borgere med betydelige psykiske og sociale problemer".

"Mange social- og sundhedshjælpere føler sig meget alene i jobbet – og her er det oplagt at sygeplejerskerne i højere grad får rollen, som den tværgående person, der dels kan sprede faglige viden, men også have ansvar for for eksempel supervision", siger Bjarne Hjortbak.

Han mener, at kommunerne for alvor står overfor en stor udfordring med at sikre, at hjemmeplejen i højere grad kommer i fokus og blive genstand for en tværfaglig indsats, hvor ansvaret ikke overlades til én enkelt social- og sundhedshjælper.

"Sygeplejerskerne kan være med til at sikre, at plejen af de allerdårligste borgere ikke bliver en opgave som overlades til medarbejdere med den korteste uddannelse".

Bjarne Hjortbak regner med, at kommunerne i løbet af de næste fem år begynder at nyde godt af den nye sygeplejeuddannelse.

Bjarne Rose Hjortbak er udviklings- og uddannelseskonsulent i Holstebro.

Klinisk vejleder sygeplejerske Bergitte Marie Hviid (th) vejleder sygeplejestuderende Line Kiilerich.

Hvad kan den nye uddannelse bruges til ◀◀◀

Pulsslaget har spurgt sygeplejestuderende fra Sygeplejeskolen i Holstebro om hvilke muligheder de ser i den nye uddannelse

Jannie Pedersen
3 semester:

"Det er godt at kunne læse videre indenfor faget, specielt indenfor undervisning. Jeg kunne godt finde på at videreudanne og specialisere mig. Det giver mange flere muligheder".

Lise Raabjerg Grønne
2 semester:

"Praktikken er skåret meget ned. Det er en skam. Sygepleje er et håndværk. Det kan blive sygeplejersker med store hoveder og små hænder. Jeg ønsker praktisk erfaring efter endt uddannelse. Senere kunne jeg finde på at specialisere mig indenfor anæstesi og narkose".

Læs om de sidste fire på bagsiden

Indsamling af lokale forslag til OK-krav

Nu er første del af forberedelserne til de kommende overenskomstforhandlinger afsluttet. Landet over har amtsbestyrelserne fremsendt deres forslag til de kommende overenskomst-forhandlinger til Dansk Sygeplejeråd, der efterfølgende skal koordinere med de øvrige organisationer i Sundhedskartellet

I de seneste par måneder har amtskredsen på forskellig vis indsamlet medlemmernes ønsker og krav til de forestående overenskomstforhandlinger.

Udgangspunktet har været et debatoplæg om Overenskomst 2005 udsendt af Dansk Sygeplejeråd.

På denne baggrund har amtskredsen gennemført en spørgeskemaundersøgelse om medlemmernes holdninger til en række af de spørgsmål, der indgik debatoplægget.

Herudover har amtsbestyrelsen deltaget i medlemsmøderne om overenskomst 2005.

Endelig er der modtaget et antal skriftlige forslag til overenskomstkrav.

Spørgeskemaundersøgelsen

Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført på arbejdspladserne, hvor tillidsrepræsentanter stod for den lokale debat og indsamling af skemaer.

Vi har modtaget 546 besvarelser fra sygeplejersker i amtsområdet og 271 besvarelser i kommuneområdet – i alt 817 besvarelser. Dette udgør 32,5% af amtskredsens aktive sygeplejersker i arbejde. Til sammenligning var besvarelsen i 2001 på ca. 25%.

Besvarelsene viser, at svarerne prioriterer løn som det vigtigste område (46%) fulgt af arbejdstidsområdet (29%) og pensionsområdet (25%).

Løn

I skemaet spørges om der fortsat skal være mulighed for lokal lønforhandling. Hertil svarer et lille flertal (53%)

ja, men kun 45% ønsker at der i de centrale overenskomstforhandlinger skal afsættes penge til lokal forhandling. Endnu færre (25%) ønsker selv at varetage forhandlingen med egen leder.

Arbejdstid

I forhold til ulempebetaling ønskede nogenlunde lige mange ulempebetalingen forbedret gennem en generel lønforbedring (36%) og en generel forhøjelse af procentsatserne (35%).

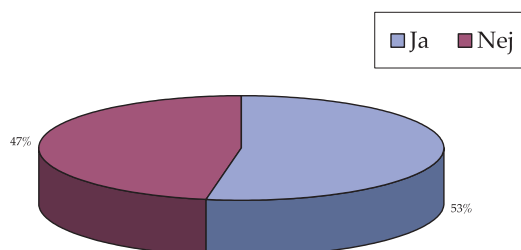
Kun 29% ønskede forbedringen gennem udvidelse af de tidsrum, hvor der ydes ulempebetaling.

På spørgsmålet om hvilke vagttype, der skulle prioriteres højest var der nogenlunde samme besvarelse af weekend (37%) og nattevagt (36%), hvor resten (27%) ønskede at prioritere aftenvagterne.

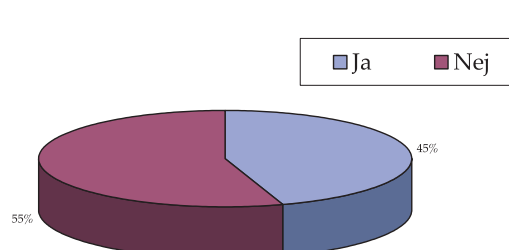
Pension

Her ønsker den største gruppe (44%) at forbedringen af pensionsområdet skal ske gennem en forbedring procentsatsen for pensionsbidraget. Herefter prioriteres, at der skal ske indbetaling af pensionsbidrag for ulempe-tillæg (36%), medens indbetaling af pensionsbidrag under hele barselsorloven får laveste prioritering (20%). Der henvises i øvrigt til amtskredsens hjemmeside (www.dsr.dk/ringkobing), hvor resultatet af spørgeskemaundersøgelsen bringes under overskriften: lokale aktiviteter OK 2005. Her bringes også en opgørelse af svarprocenterne indenfor amtsområdet og kommuneområdet.

1.1 Ønsker du også mulighed for lokal forhandling?

1.2 Ønsker du at der centralt afsættes penge til lokal forhandling?

	Samlet	Arf	KL
Ja	53 %	50 %	58 %
Nej	47 %	50 %	42 %

	Samlet	Arf	KL
Ja	45 %	42 %	52 %
Nej	55 %	58 %	48 %

Amtsbestyrelsens forslag til overenskomstkrav

Amtsbestyrelsen har besluttet at fremsende følgende forslag til Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelsen:

Lønudvikling: Der skal sikres en lønudvikling i overenskomstperioden, der som minimum svarer til udviklingstakten for andre grupper.

Overenskomstperiodens længde: Overenskomstperioden må højst være af 3 års varighed.

Ny lønmodel for sygeplejersker: Der skal aftales en ny, gennemskuelig lønmodel for sygeplejersker, som indeholder en væsentlig lønstigning til alle.

Lederlønsmodellen: Lederlønsmodellen skal udformes således, at der er en afstand på ca. 50.000-60.000 kr. årligt mellem lederlønns startniveau og basislønns slutniveau.

Lederlønsmodellen skal udformes uden et loft for den højeste grundlønssindplacering.

Professionsbachelor: Der skal aftales et lønforløb for professionsbachelorere, hvor de starter højere end grundlønnen for sygeplejersker og slutter på samme lønniveau, som øvrige sygeplejersker.

Lokale forhandlingsmuligheder: Det skal aftales, at der skal være mulighed for lokal forhandling af løntillæg, men der skal ikke afsættes midler til forlodsfinansiering af de lokale forhandlinger.

Specialuddannelse: Der skal centralt aftales tillæg for specialuddannelse.

Pensionsindbetaling: Der skal aftales forhøjelse af procentsatsen for pensionsindbetaling.

Seniordage: Der skal aftales, at der fra det fyldte 55. år er adgang til 4 seniordage (tjenestefrihed med løn) pr. år.

Ulempetillæg: Der skal aftales en generel forhøjelse af ulempetillæg. For primærområdet skal aftales samme model for weekendtillæg, som gælder for Amtsrådsforeningens område. Endvidere skal tidsrummet, hvori der gives weekendtillæg udvides således, at tillæg ydes fra fredag kl. 15.00.

Arbejdstidsaftale: For primærområdet skal generelt aftales tilbagefaldsbestemmelser, i fald der ikke kan opnås enighed om lokal arbejdstidsaftale.

Fastlæggelse af daglig arbejdstid: Det skal aftales, at daglig normaltjeneste kan udgøre mellem 5 og 9 timer med mulighed for lokalt at aftale normaltjeneste op til 12 timer.

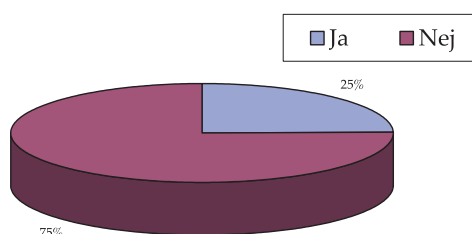
Der skal aftales, at den nedre grænse omfatter deltidsansatte.

Betaling eller afspadsering: Det skal aftales, at honorering som udgangspunkt gives som betaling, men at det lokalt kan aftales, at der kan ske afspadsering.

Deltidsansattes merarbejde: Det skal aftales, at merarbejde honoreres svarende til overarbejde.

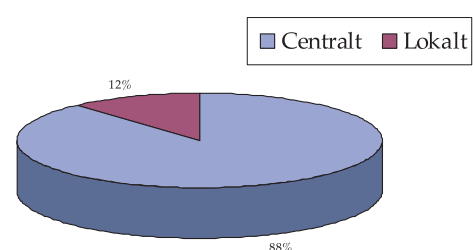
Lederes uddannelsesmuligheder: Der ønskes en overenskomstmæssig ret til uddannelse i én uge årligt

1.3 Ønsker du selv at forhandle dine tillæg med din leder?

1.3	Samlet	Arf	KL
Ja	25 %	24 %	26 %
Nej	75 %	76 %	74 %

1.4 Hvor synes du tillæg til godkendte specialuddannelse skal forhandles?

1.4	Samlet	Arf	KL
Centralt	88 %	87 %	90 %
Lokalt	12 %	13 %	10 %

At lindre uden at helbrede

Tre sygeplejersker er kernen i Palliativt team som giver smertebehandling til terminale kræftsyge patienter i amtet

AF THOMAS SØNDERGAARD

På Kræftens Bekæmpelse hjemmeside er palliativ beskrevet som "at være lindrende uden at være helbredende".

Det er også en udløber af kræftplan 2001, som har medført oprettelsen af Palliativt team i Ringkøbing Amt.

De tre sygeplejerskers arbejde i teamet består i at give smertelindrende behandling, samt at lindre symptomer af forskellig art, men også at give råd og vejledning til terminale patienter.

99% af patienterne er cancerpatienter. Over halvdelen af patienterne bor i eget hjem, hvor de bliver passet af de pårørende og den uundværlige døgndækkende hjemmesygepleje.

Birte Jønsson er daglig leder af sygeplejeteamet, der har til huse i en villa ved Herning Sygehus. Der er to andre sygeplejersker, to overlæger og en sekretær i teamet. Den ene af sygeplejerskerne har base i Holstebro. Derudover samarbejdes der med psykologer, socialrådgivere og præster, når det er nødvendigt.

Der er ca. 60 patienter i systemet ad gangen og hvert forløb kan variere fra mellem 2 timer til to år. Gennemsnitligt ca. seks måneder. Over halvdelen af patienterne dør i deres eget hjem.

Tid og omsorg er en vigtig del af sygeplejerskernes arbejde, når patienterne er i den sidste del af deres liv.

"Vi tager os meget god tid til at snakke med patienter og pårørende. Tillid opnås gennem samtale", siger Birte Jønsson og fremhæver kommunikation som en af de vigtigste egenskaber en palliationssygeplejerske skal besidde - foruden en bred faglig ballast og gode samarbejdsevner.

Desuden kræves en specialviden indenfor symptomkontrol, især smertebehandling. Deltagelse i kurser i både ind- og udland, samt den store daglige erfaring.

"Den overvejende del af behandlingen er medicinsk, men derudover er omsorgen og nærheden centrale emner" forsætter Birte Jønsson.

Erfaring og forskning

Specialuddannelse i palliationssygepleje findes ikke sådan som lægerne har det med egen nordisk uddannelse. Der findes længerevarende kurser indenfor området og der udbydes i år efteruddannelse i palliationssygepleje i Århus og København.

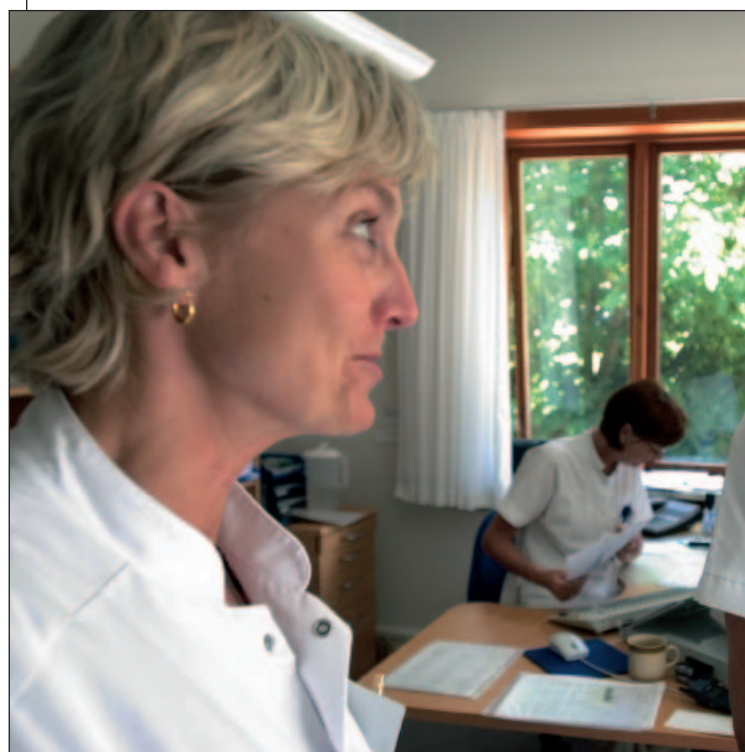
De tre sygeplejersker i palliativt team har mange forskellige erfaringer indenfor sygeplejen. Medicinsk sygepleje, kirurgisk erfaring, onkologisk efteruddannelse, ledelse, intensiv sygepleje, primærsektor og kvalitetsudvikling.

Fælles interesse er smertebehandling og det er med fuldt overlæg, at gruppen er sammensat med den bredest mulige erfaring.

Patienterne skal henvises af en læge - enten fra sygehus eller egen læge. Sygeplejersker og andre faggrupper kan få gode råd hos teamet.

Undervisning af andre sygeplejersker og læger er også en del af teamets arbejde. Desuden arbejdes med udvikling og forskning. Overlæge Lena Lundorff har startet et forskningsprojekt i midler imod træthed.

Sygeplejerske Birte Jønsson (th) diskuterer en patientjournal med overlæge Lena Lundorff (tv) imens sekretær Kirsten Dahl passer telefonen. Når det palliative team er på besøg hos patientene i deres hjem er de ikke klædt i hvid kittel.

Er du registreret korrekt ?

Alternative metoder

Ifølge Birte Jønsson bruger ca. 90% af patienterne alternative behandlingsformer. Eller supplerende behandling som teamet kalder det. Det er alt fra kosttilskud, over zoneterapi til homøopati.

Det undrer ikke Birte Jønsson, at patienterne vælger supplerende behandlinger:

"Når man står på kanten af livet, er man parat til hvad som helst; desuden giver det patienten en oplevelse af at være aktiv og handlekraftig i forhold til egen sygdom".

Palliativt team fraråder ikke patienterne at bruge disse behandlinger, men lader dem indgå som supplement.

Teamet arbejder udover den medicinske smertebehandling blandt andet med TNS (transcutan nerve stimulation) og kulde og varme. Desuden giver en af overlægerne akupunktur til nogle af patienterne.

Grupp supervision

De ansatte i teamet modtager supervision en gang om måneden i en samlet gruppe. Her kan problematiske situationer, samarbejdsrelationer og forhold til patienter og pårørende drøftes. En præst har været supervisor, men nu bruges en sygeplejerske med specialviden om området.

"I det daglige får vi læsset af over kaffen. Det er ganske almindelig kollegialt samvær. Her i gruppen har vi hinanden at støtte os til. Mange tror, at det er mere belastende at være ansat her, men vi oplever det ikke sådan. Det kan være ligeså svært eller belastende på andre afdelinger", siger Birte Jønsson.

Er du korrekt registreret i Dansk Sygeplejeråds medlemsregister? Sidste gang du skiftede job, huskede du da at få ændret oplysningerne om arbejdssted? Da du ændrede funktion – kom det så også ind i registret?

Dansk Sygeplejeråds medlemsregister indeholder blandt andet oplysninger om bopæl, arbejdssted og afdelingsart (kun sygehuse), område (i hjemmeplejen), stillingskategori (f.eks. sygeplejerske, områdeleder, afdelings-sygeplejerske).

Medlemsregistrets oplysninger anvendes ved kontingentopkrævning, som grundlag for afstemninger og andre demokratiske funktioner i Dansk Sygeplejeråds struktur samt f.eks. til udarbejdelse af statistikker blandt andet som led i forberedelserne til overenskomstforhandlingerne m.m. Også i det lokale arbejde anvendes oplysningerne løbende. For eksempel anvendes oplysningerne, når det skal vurderes om arbejdsgiver har foretaget korrekt lønindplacering, når der skal forhandles Ny Løn for det pågældende arbejdsområde, og når der skal laves udsendelser til bestemte medlemsgrupper.

Det er vigtigt med præcision. For eksempel kan der kun anvendes to kategorier for sygeplejersker med ledelsesfunktion indenfor Ringkjøbing amts sygehuse: afdelingssygeplejerske og oversygeplejerske. Er man derfor registreret som sygeplejefaglig leder eller som afdelingsleder kommer oplysningerne ikke med, når der for eksempel skal udsendes materiale til afdelingssygeplejersker.

For at sikre korrekte oplysninger opfordres du til at orientere Dansk sygeplejeråds medlemsregister – det kan ske via Dansk Sygeplejeråds hjemmeside (www.dsr.dk), eller amtskredsen, når der er tale om ændringer af arbejdssted og stillingskategori.

Med hensyn til din stillingskategori, så fremgår den af adresseringen på Tidsskrift for Sygeplejersker.

Oplysning om adresseændring modtager Dansk Sygeplejeråd automatisk fra folkeregistret.

Klip fra fire kongresdage

I slutningen af maj måned var amtsbestyrelsen fra Dansk Sygeplejeråd i Ringkøbing til DSR's Kongres i Falconer Centret. Der blev debatteret argumenteret og lyttet til langt ud på aftenen. På de følgende sider er gengivet et lille udpluk af nogle af de beslutninger, som blev truffet

Nye etiske retningslinier

Dansk Sygeplejeråd vedtog på kongressen nye Sygeplejeetiske Retningslinier. Det skete for at sætte nødvendigt fokus på de etiske valg, sygeplejersker møder i deres arbejde.

Målet er at:

- Fremme etiske diskussioner og overvejelser blandt sygeplejersker
- Støtte sygeplejersker i situationer, hvor der skal træffes etiske valg
- Fremme den gode dømmekraft med henblik på at udvikle den faglige kvalitet i sygeplejen
- Sætte fokus på etiske dilemmaer, for at synliggøre etiske valg.

Dansk Sygeplejeråd ønsker, at etik altid inddrages som vigtigt element i omgangen mellem sygeplejersker og patienter. Grundlaget for De Sygeplejeetiske Retningslinier er tillid til og respekt for mennesker og bygger på, at det enkelte menneske er unikt, men lever i sammenhæng med sine omgivelser. Mennesket skal forstås både i denne sammenhæng og i den konkrete situation. De etiske værdier kommer til udtryk i relationer mellem mennesker.

"De Sygeplejeetiske Retningslinier er udtryk for, at vores fag ønsker at sikre en høj kvalitet – også inden for etikken. Dansk Sygeplejeråds medlemmer må ikke være i tvivl om, at vi står bag enhver sygeplejerske, som måtte komme i vanskeligheder på grund af valg, der tilgodeser patientens tarv. Med retningslinierne lægger vi rammer for, hvad vi som udøvere af sygeplejen ønsker skal være gældende for vores fag," sagde Connie Kruckow på kongressen, hvor der også blev valgt ny formand og bestyrelse for det Det Sygeplejeetiske Nævn.

Fælles urafstemning i Sundhedskartellet

Et massivt flertal på kongressen vedtog, at der skal være fælles urafstemning blandt Sundhedskartellets medlemmer om det kommende overenskomstresultat.

Kongressen sendte dermed et klart budskab til arbejdsgiverne:

Organisationerne i Sundhedskartellet står sammen – også når det handler om det endelige overenskomstresultat.

"Vi sender hermed det signal til arbejdsgiverne, at vi vil stå sammen med de øvrige organisationer i Sundhedskartellet, og at vi er villige til at gå hele vejen. Det er ikke til at tage fejl af. Vi ønsker at give alle medlemmer af Sundhedskartellet de bedste muligheder for en god overenskomst," sagde Dansk Sygeplejeråds formand, Connie Kruckow.

Holdningspapirer afløser principprogram

På kongressen i 2002 blev det vedtaget at Dansk Sygeplejeråds principprogram trænger til et eftersyn. Siden har en arbejdsgruppe under hovedbestyrelsen arbejdet med et forslag. Det har før dette års kongres været til høring hos blandt tillidsmænd, ledende sygeplejersker og i Sygeplejestuderendes Landssammenslutning.

De fire papirer hedder nu:

- En levende organisation med et stærkt demokrati – DSR's holdninger til organisationens liv og demokrati
- En profession med høj værdi for samfundet – DSR's holdninger til sygeplejerskers løn og arbejdsvilkår
- Et stærkt fag i udvikling – DSR's holdninger til sygeplejefaget
- En sammenhængende og forebyggende sundhedspolitik – DSR's holdninger til sundhedspolitik.

Holdningspapirerne vil blive offentliggjort, når de har været gennem den sidste sproglige redigering, og den er godkendt af hovedbestyrelsen.

KLIP FRA FIRE KONGRESDAGE

Foto: Søren Svendsen

Amtsbestyrelsen på Kongres i Falconer Centret.

Kontingentet stiger med 5 pct.

Med stemmerne 108 for og 52 imod besluttede Dansk Sygeplejeråds kongres at hæve kontingentet med 5 pct. fra 2005. For et aktivt medlem betyder det 75 kroner mere i kontingent i kvartalet

Stigningen skal være med til at dække et budgetteret underskud i 2005 og 2006 på i alt 31,7 millioner kroner.

Årsagen til den stramme økonomi – som markerer en ny tid for Dansk Sygeplejeråd – er især den økonomiske situation præget af de mistede annonceindtægter på "Sygeplejersken". Tidsskriftet mistede i 2003 ca. 37 mio. kr. på annonceindtægter. Dertil kommer fjernelsen af det statslige tilskud til bladporto.

Samlet set vil tabet af indtægter og Dansk Sygeplejeråds øgede udgifter til udgivelsen af "Sygeplejersken" have en negativ effekt på DSR's økonomi på ca. 30 mio. kr. om året i de kommende år i forhold til tidligere år.

Samtidig medfører udmeldelsen af KTO nye store opgaver. Dertil kommer, at Dansk Sygeplejeråd med visionen "Vi flytter grænser – i organisation, fag og samfund" og de handlinger, der skal medvirke til at opfylde visionen har sat sig et ambitiøst mål, der kræver et godt økonomisk grundlag.

Kontingentstigningen betyder, at aktive medlemmer skal betale 75 kr. mere i kvartalet for et medlemskab. Passive medlemmer skal betale 10 kr. mere, mens stigningen for de studerende er 7 kr. pr. kvartal. Kontingentet har ikke været justeret siden 1990 udover en regulering i forhold til prisudviklingen.

Amtskredsene modtager 40 pct. af medlemmernes kontingentkroner. Kongressen besluttede desuden, at den del af kontingentstigningen, der tilfalder amtskredsene skal fordeles efter amtskredsenes medlemstal.

Pluk fra Connie Kruckow's tale:

I sin tale til kongressen sagde Dansk Sygeplejeråds formand, Connie Kruckow blandt andet:

"Vi vil væk fra Ny løn, som vi kender det i dag. Vi vil i stedet have en ny lønmodel, der bygger på centrale rettigheder og lokale muligheder. Vi vil have en skræddersyet model, som passer til vores arbejdspladser i sundhedsvæsenet," sagde Connie Kruckow.

I sin tale omtalte hun også sygeplejens udvikling i de næste ti år:

"Sygeplejersker vil i stigende grad få ansvaret for at sikre gode patientforløb med høj kvalitet og gelejde patienter derhen, hvor de får det relevante sundhedstilbud".

"For Dansk Sygeplejeråd er det vigtigt, at fremtidens sundhedsvæsen er solidarisk. Det skal hvile på værdier om fri og lige adgang. Det skal tage særligt hånd om de svageste patienter. Blandt andet de patienter, der ikke forstår dansk eller har en anden kulturel baggrund end flertallet. Vi skal have et stærkt, offentligt sundhedsvæsen, så vi kan mindske den sociale ulighed i sundhed og sygdom."

Connie Kruckow tilføjede, at regeringens udspil til en strukturreform peger i samme retning, hvad angår et offentligt sundhedsvæsen, men understregede:

"Jeg kan love sundhedsministeren, at Dansk Sygeplejeråd holder øje med udviklingen i sundhedsvæsenet. Så hvis sundhedsministeren får problemer med at huske, hvad et stærkt offentligt sundhedsvæsen egentlig betyder, sidder vi klar til at hjælpe. Eller bjæffe, skulle jeg måske sige. For Dansk Sygeplejeråd vil også i fremtiden være en vagthund, der holder øje med, at grundlaget for sundhedsvæsenet ikke skrider." Også de forestående overenskomstforhandlinger fik et par ord med:

"Dansk Sygeplejeråd har valgt at forhandle sammen med Sundhedskartellet. Derfor er det og så logisk, at vi stemmer sammen. For at få den største forhandlingsstyrke skal vi tilbyde arbejdsgiverne at stå sammen fra start til slut. Det er et tilbud, som arbejdsgiverne vanskeligt kan sige nej til".

Connie Kruckow understregede samtidigt, at konfliktfinansieringen og -håndteringen i Sundhedskartellet skal være fælles.

"Det solidariske fællesskab forpligter – hele vejen igennem".

KLIP FRA FIRE KONGRESDDAGE

Fællestillidsrepræsentant kan nu slippe for TR-funktion

Fællestillidsrepræsentanter (FTR) kan fremover – ifølge en ny kongresvedtagelse – fritages for deres TR-funktion, hvis de føler at arbejdsbyrden bliver for stor og har svært ved at varetage begge tillidsposter på en tilfredsstillende måde.

Det var Fyns Amtskreds som havde fremsat forslaget med følgende begrundelse:

I forbindelse med indgåelsen af OK-02, var overenskomstparterne enige om, at den øgede decentralisering af løndannelsen og udbredelsen af personalepolitiske instrumenter, har givet og vil give tillidsrepræsentanterne flere og mere tidskrævende opgaver.

Omfanget af såvel TR- som FTR-funktionen, kan være så omfattende, at der kan være behov for, at FTR fritages fra varetagelsen af den lokale TR-funktion sideløbende med FTR-funktionen. Uden denne mulighed kan konsekvensen være, at medlemmerne i FTR's lokale valgområde kan opleve at få en dårligere medlemsservice, end det er rimeligt eller hensigten.

Rammeaftalen om tillidsrepræsentanter, samarbejde og samarbejdsudvalg, giver mulighed for, at man lokalt kan aftale fravigelse af de centrale bestemmelser, på en række definerede områder.

Den samme adgang har hidtil ikke været mulig pga. Dansk Sygeplejeråds love. Det vedtog kongressen dog at lave om på.

KLIP FRA FIRE KONGRESDDAGE

Støtte til sygeplejefaglige interessegrupper

På amtskredsens generalforsamling som blev afholdt den 22. oktober 2003 blev nedenstående forslag vedtaget.

- ▶ "Dansk Sygeplejeråd, Ringkøbing amtskreds vil aktivt og økonomisk støtte oprettelsen af sygeplejefaglige interessegrupper. Oprettelsen vil ske efter drøftelse i amtsbestyrelsen på foranledning af konkret henvendelse fra sygeplejerskerne".

Amtsbestyrelsen har efterfølgende vedtaget nedenstående principper for økonomisk støtte til interessegrupper:

Interessegrupper: En gruppe af sygeplejersker med fælles faglig interesse

Arbejdsgruppen: En mindre gruppe af sygeplejersker der mødes med henblik på planlægning af aktiviteter til interessegrupper.

Formål:

At give sygeplejersker med fælles faglige interesser mulighed for at mødes til fælles refleksion, fordybelse og kollegial sparring.

At påvirke og fremme sygeplejefagets udvikling.

At skabe interessegrupper på tværs af arbejdspladser og/eller sektorer.

Økonomiske vilkår:

Amtsbestyrelsen fastsætter i amtskredsens budget under medlemsaktiviteter et beløb til finansiering af interessegruppernes ansøgninger i forbindelse med afholdelse af aktiviteter.

Ved arbejdsgruppens møder i amtskredsens lokaler er amtskredsen vært ved kaffe og brød. Såfremt arbejdsgruppen planlægger en aktivitet for en interessegruppe skal amtsbestyrelsen ansøges specifikt til dette arrangement. Af ansøgningen skal fremgå emne, tid, sted, forventet deltagerantal, budget o.s.v.

Der tilbydes annoncering i såvel Pulsslaget som på amtskredsens hjemmeside. Ansøgningen skal være amtsbestyrelsen i hænde senest 6 uger før arrangementet afholdes.

Generelle vilkår for grupperne:

Deltagere i arbejdsgrupper/interessegrupper skal være aktive medlemmer af Dansk Sygeplejeråd, Ringkøbing amtskreds. Arbejdsgrupperne er selvstyrende, men udpeger en kontaktperson der er ansvarlig overfor amtsbestyrelsen.

Senest en måned efter arrangementet er kontaktpersonen ansvarlig for at udarbejde en evaluering og et regnskab som sendes til amtsbestyrelsen.

Godkendt på amtsbestyrelsesmødet den 16. februar 2004.

NYT OM

navne

Nyvalgte tillidsrepræsentanter:

Ringkøbing kommune, område Rindum/No:

Maritta Eline Pedersen

Medicinsk center, medicinsk afdeling, Tarm Sygehus:

Elsebeth Foldager.

Brande kommune, integreret sundhedsordning:

Inge Just Porse

Afgående tillidsrepræsentanter:

Ringkøbing kommune, område Rindum/No:

Lone T. Kristensen

Medicinsk center, medicinsk afdeling, Tarm Sygehus:

Ellen Nielsen

Brande kommune, integreret sundhedsordning:

Anne-Mette Dysager

Staten, Samtlige infirmerier:

Hjørdis Houmann

Diagnostisk center, billeddiagnostisk afdeling,

Holstebro:

Hanne Larsen

Nyvalgte sikkerhedsrepræsentanter:

Psykiatrien i Ringkøbing amt, P3 og ambulatoriet:

Conni Fuglsbjerg

Kvinde Barn Center, Børneambulatoriet:

Lisbeth Bjergager Lundby

Kvinde Barn Center, Onkologisk ambulatorium:

Grete Christensen

Ferieaftalen

Ferieloven er ændret, med henblik på at give mulighed for i bestemte situationer at få udbetalt feriepenge, der ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret.

Disse muligheder er efterfølgende indarbejdet i ferieaftalen på det (amts-) kommunale område.

Efter 1.5.2004 kan der i følgende 4 situationer ske udbetaling af feriepenge, der ikke er hævet ved ferieårets udløb:

- Hvis beløbet højst udgør kr. 1.500 efter skat, så skal det automatisk udbetales.
- Hvis beløbet er mindre end kr. 3.000 efter fradrag af skat, kan man senest 30.9. efter ferieårets udløb søge om udbetaling, hvis beløbet kommer fra ferie, der er afholdt, men hvor man ikke har hævet feriegodtgørelsen.
- Hvis beløbet vedrører ikke afholdt ferie, fra den 5. ferieuge, kan man senest 30.9. efter ferieårets udløb søge beløbet udbetalt uanset størrelse.
- Hvis beløbet vedrører ferie, som stammer fra et ansættelsesforhold, der er ophørt senest ved ferieårets udløb, kan lønmodtageren senest 30.9 efter ferieårets udløb søge om at få beløbet udbetalt uanset beløbets størrelse.

Dette omtales i pjecen: "Når ferien står for døren", som findes på amtskredsens hjemmeside.

▶ ▶ ▶ VIGTIGE DATOER

▶ August:

- ▶ ▶ ▶ 16. AB-møde
- ▶ ▶ ▶ 16. Tilmeldingsfrist til medlemsmøde: Gå glad på arbejde.
- ▶ ▶ ▶ 26. Tilmeldingsfrist til temadagen: Sygeplejedokumentation!!
- ▶ ▶ ▶ 30-31. AB-seminar
- ▶ ▶ ▶ 31. Tilmeldingsfrist til temadagen:
Sygepleje til det alvorligt syge og døende menneske.

▶ September:

- ▶ ▶ ▶ 7. Medlemsmøde: Gå glad på arbejde
- ▶ ▶ ▶ 13. AB-møde
- ▶ ▶ ▶ 16. Tilmeldingsfrist til temadagen:
Blinde pletter på arbejdspladsen – hvordan får vi synet tilbage?
- ▶ ▶ ▶ 21. Møde for Sikkerhedsrepræsentanter og Sikkerhedsledere
- ▶ ▶ ▶ 29. Møde for TR-sekundær
- ▶ ▶ ▶ 30. Temadag: Sygeplejedokumentation

▶ Oktober:

- ▶ ▶ ▶ 4. Møde for amtskredsens Seniorsygeplejersker
- ▶ ▶ ▶ 5. Tilmeldingsfrist til temadagen:
Sygepleje til mennesker der lider af diabetes.
- ▶ ▶ ▶ 5. Temadag: Sygepleje til det alvorligt syge og døende menneske.
- ▶ ▶ ▶ 6. Møde for TR-primær
- ▶ ▶ ▶ 12. Tilmeldingsfrist til temaeftermiddag for ledere: Misbrug.
- ▶ ▶ ▶ 18. AB-møde
- ▶ ▶ ▶ 21. Temadag:
Blinde pletter på arbejdspladsen – hvordan får vi synet tilbage?
- ▶ ▶ ▶ 25. Amtskredsen ordinære generalforsamling.
- ▶ ▶ ▶ 27. Tilmeldingsfrist til medlemsmøde:
Ytringsfrihed for offentlig ansatte.

Sommerferielukning:

I forbindelse med afvikling af sommerferie vil amtskredskontorets åbningstid i juli måned være ændret til mandag - fredag kl. 10.00 – 13.00.

Hvad kan den nye uddannelse bruges til

Pulsslaget har spurgt sygeplejestuderende fra Sygeplejeskolen i Holstebro om, hvilke muligheder de ser i den nye uddannelse

Anne Ninn
2 semester:

"Der er for meget teori. Man burde kunne vælge et teoretisk eller praktisk spor på uddannelsen. Jeg er mere til det praktiske håndværk i sygeplejen. I fremtiden ser jeg muligvis mig selv som selvstændig sygeplejerske hos en praktiserende læge. Men når min uddannelse er slut skal jeg have praktisk erfaring".

Susanne Gade Hartman
6 semester:

"Det er godt, at vi nu kan læse videre. Det giver flere valgmuligheder. På trods af at vi har mindre praktik og mere teori. Det har jeg god gavn af. Det praktiske skal nok komme".

Kristina Mogensen
3 semester:

"Personligt lærer jeg mere i praktik end i det teoretiske. Efter min uddannelse vil jeg have praktisk erfaring og senere specialisere mig indenfor eksempelvis hygiejne".

Line Kiilerich
6 semester:

"Jeg ved ikke hvad jeg skal bruge de nye uddannelsesmuligheder til lige nu, men jeg er sikker på, at det er med til at udvikle sygeplejen. Måske vil sundhedsplejerske være noget for mig i fremtiden. Det giver nogle nye muligheder".